

Domare och bedömningar inom SMF

Detta häfte riktar sig främst till utbildade domare i både pet-class och rasdjur inom Svenska Marsvinsföreningen. Då vi under framtagandet av texterna kunde se att de kan vara användbara för andra så kommer dokumentet att ligga nedladdningsbart på SMF:s hemsida även för andra intresserade att läsa. Detta kan innefatta medlemmar, utställare och arrangörer till exempel. Vi hoppas med detta att texten kan ge en bakgrund till domarens uppdrag.

Inledning

Syftet med dessa riktlinjer är att få en så enhetlig och homogen bedömning inom Svenska Marsvinsföreningens domarkår för både rasdjur och pet-class. SMF är en landstäckande ideell förening med ett mångfacetterat syfte. Ett av dem är att avhålla utställningar där marsvin bedöms till största del exteriört, på utseende, utifrån en given standard. Mindre delar kan vara icke-exteriörbedömning så som t.ex. temperament och kondition/presentation. Inom utställningsverksamheten ges föreningen också möjlighet att visa vårt ansikte utåt och där är domarrollen en viktig del av många. Som domare är du en viktig förebild för marsvinshobbyn i Sverige. Du ska föregå med gott exempel, dela med dig av din kunskap till utställare och besökare samt naturligtvis stå för professionella bedömningar. Du är helt enkelt ett viktigt ansikte utåt för föreningen.

I detta sammanhang är det alltså viktigt att vi kan göra så enhetliga bedömningar som möjligt och att vi har en given procedur runt dessa samt att vi uppfattas professionellt för utställare och besökare.

Stadgar och regler för SMF

Innan vi går in på de mer mjuka delarna av vad vi har i uppdrag som domare så skulle jag vilja att du tittar på de stadgar och regler som gäller domare och bedömning inom SMF. Det är de hårda delarna som styr oss när vi är ute på domaruppdrag för SMF.

Stadgar är föreningens gemensamma styrdokument som styr vad vi måste förhålla oss till inom olika områden där domarkommitténs område är ett. Stadgar är svåra att förändra och därför krävs beslut på SMF:S årliga stämma två år i följd för att en stadgeändring ska gå igenom. Regler för domarkommitténs praktiska arbete samt regelverket för utställningar styr oss i lika hög grad som stadgarna men kan med en snabbare process förändras av t.ex. en styrelse eller ett medlemsmöte.

Det är viktigt att stadgar och regler följs och därför uppmanas du att läsa och vara införstådd med samtliga SMFs stadgar och regler som rör domare och bedömning. Stadgar och regler finner du i sin helhet på föreningens hemsida:

www.svenskamarsvinsforeningen.se

Domaren och marsvinet

Att ha djur som hobby förutsätter alltid en stor respekt för djuret som levande varelse, så även på domarbordet. Det är alltid marsvinets väl och säkerhet som ska stå i första rummet. Du har ett delat ansvar som domare tillsammans med utställningsledning samt utställare för att skapa en trygg miljö för både djur och människa på utställningen. En lugn och stressfri miljö är en förutsättning för att bedömningen ska få de bästa förutsättningar och att alla involverade ska trivas vid domarbordet. Betänk här att det kan finnas en stor nervositet hos utställaren som lätt överförs på marsvinet. Som domare behöver du därför bemöta utställaren och marsvinet med stor respekt och omsorg. Om utställaren verkar stressad eller marsvinet otryggt så fungerar det alltid att ställa frågor. Frågor är oftast mer avväpnande än att komma med råd och förmaningar.

När det är dags att börja bedöma marsvinet är det klokt om du har din egen rutin för hur detta ska gå till. Det kan handla dels om hur du hanterar och dömer igenom det enskilda marsvinet men också hur du hanterar bedömningen av en hel klass. Din egen rutin ger dig själv en trygghet men skickar också viktiga signaler om din kompetens till utställaren. Här finns det dock många sätt att hantera rutinen för bedömning av det enskilda djuret. Ett sätt kan vara att följa de punkter som standarden skapar för bedömningssedeln, det vill säga döma djuret uppifrån och ner enligt bedömningssedeln. Detta kräver dock en del för poängsättningen och som oerfaren domare kan det då vara klokt att döma djuret i sin helhet men sätta poängen sist. Som sagt finns det många sätt att skapa sig en bedömningsrutin och du hittar säkert din. Poängen är att skapa en professionell trygghet för både dig själv, marsvinet och utställaren.

En annan viktig del är hur du hanterar själva djuret. Även här ska säkerhet och trygghet stå i centrum. Låt marsvinet nosa på dig, hälsa på djuret med din hand. Var lugn i dina rörelser då marsvin är flyktdjur och ofta byten i naturen och därmed är rädda för snabba och oväntade rörelser. Marsvin är ofta ganska stillsamma på en utställningsplatta eftersom de är stilla just för att inte "synas" och eventuellt bli ett byte. Olika raser i rasdjursbedömning kräver olika typer av hantering för att bedöma t.ex. pälskvalitet, färg, pälsstäthet, kondition osv. Detta gäller även pet-classbedömning där olika bedömningspunkter kräver olika typer av hantering. För alla delar krävs dock att marsvinets välmående och trygghet är i fokus oavsett om du ska kontrollera trampdynor, tänder, päls eller kondition. Hantringen ska alltså vara både säker för marsvinet men också ta hänsyn till rasens eller variantens säregenskaper så som lång päls, rosetter, detaljbedömning o.s.v.

Här är några exempel på vad som är viktigt att tänka på vad gäller hantering. För både pet-classbedömning och rasdjursbedömning kräver punkten kondition och presentation mycket hanterande. Känn igenom djurets kropps-kondition försiktigt utan att klämma för hårt, titta på öron genom att försiktigt lyfta dem vid behov, sätt marsvinet i handen för att kontrollera t.ex. talgkörteln, vänd marsvinet emot dig för att t.ex. titta på trampdynorna eller magen.

SVENSKA MARSVINSFÖRENINGEN

Olika raser kan dessutom kräva rasspecifik hantering så som t.ex. olika tickade, tecknade och maskade non-selfvarianter. Exempelvis behöver du på en agouti bedöma magbandet och brösttickningen. För att se olika teckningsdelar på magen så låt marsvinet sitta på bakbenen och håll det säkert sittande på bakbenen för att få en bra bild av exempelvis magband på en agouti, underlinje på en dutch eller T&W eller prickarna på en dalmatiner. För att titta på brösttickningen på en agouti så lyfter du huvudet försiktigt med ett stadigt grepp om nosen så att marsvinet lyfter huvudet och brösttickningen blir synlig. Strävårsraser å sin sida kräver en försiktig hantering av pälsen när de kommer presenterade till domarbordet. Det kan exempelvis handla om att lyfta dem försiktigt genom att lägga dina händer på var sida om marsvinets nedre del och lyfta för att inte förstöra pälsriktning på en CH-teddy, rex eller rosetter och åsar på en abessinier. Pälshantering av långhår kräver också ett gott handlag och en viss respekt för djuret och utställaren. Du behöver som domare känna av djurets temperament och humör för att sedan försiktigt på samma sätt som med ett strävhaar sätta in dina händer nertill längs djurets sidor. Detta gör att djuret är beredd på vad som händer och du kan göra din bedömning av till exempel pälskvalitet, täthet eller eventuella tovor. När du kammar ett långhår i bedömningssituationen är det en stor fördel att hålla en hand eller några fingrar på djurets nacke för att marsvinet ska känna sig tryggt. Det finns naturligtvis en massa knep för att göra bedömningar på ett säkert sätt inom olika raser. Här har du fått ta del av några viktiga delar men sedan är det upp till dig som domare att utveckla din egen förmåga att hantera olika raser på ett respektfullt och tryggt sätt.

Det skadar aldrig att berätta hur du tänker att din bedömningsrutin ser ut. Vi tar många gånger för givet att våra utställare kan gången men det finns alltid de som är nya som utställare eller inte mött just dig som domare tidigare. Det skapar en viktig delaktighet och känsla av trygghet om utställarna vet hur du tänker bedöma djuren du har framför dig.

Domaren och standarden

Standarden är det dokument som ska ligga till grund för alla de bedömningar vi gör vid domarbordet oavsett officiell klass på en utställning. Det är standarden och vår tolkning av densamma som vi hela tiden väger våra bedömningar emot. Vi ska kunna motivera de bedömningar vi gör och det kräver att vi kan vår standard. I början av domarkarriären kan detta vara svårt då det bland rasdjuren är många olika standarder att kunna. Då kan du med fördel ha din standard med dig. Idag är det enkelt eftersom den ligger öppet på SMF:s hemsida och kan användas från alla digitala enheter med en internetuppkoppling eller laddas ner för användning utan nätverk. Föredrar du att ha den i pappersform är det bara att skriva ut den och ta med på dina domaruppdrag.

I standarden är alla olika bedömningspunkter viktade i olika mängd delpoäng som alla summerar till 100 poäng som totalsumma. Viktningen visar hur betydelsefull en bedömningspunkt är. Detta gäller all bedömning oavsett rasdjur eller pet-class. Många gånger är det klokt att ha tänkt i förväg vilka delar hos ett pet-classdjur eller ett rasdjur av en viss ras som är de viktiga. T.ex. utgör kropp och sundhet 25 poäng av Pet-classstandarden medan standarden för ett rexmarsvin utgörs av 55 poäng fördelade på pälspunkterna pälskvalitet, täthet och riktning. Dessa tunga punkter poängmässigt ska förstås ges betydande utrymme vid till exempel placering i en klass eller vid jämförande mellan olika raser i en BIS-final.

Vid både poängsättning av det individuella marsvinet samt vid klassplacering och t.ex. BIR-placering så ska domaren ta hänsyn till både helheten och delarna. Detta är inte alltid enkelt då ett enskilt djur

SVENSKA MARSVINSFÖRENINGEN

kan vara stark i de flesta delar men fortfarande inte utgöra en god helhet eller tvärtom. Du måste därför kunna ta hänsyn till båda delarna när du jämför individer med varandra. Inom detta ska du också ta hänsyn till de tungt viktade bedömningspunkterna i respektive skala för pet-class eller olika raser.

En mycket viktig vägledning för dig själv är att du gjort en genomtänkt tolkning av standarden samt bildat dig en ideal uppfattning av det fulländade djuret. Detta kallar vi för idealbild. Idealbilden ska bygga på standarden och dess olika viktningar av delpoäng men ska framförallt innehålla en mental bild av ditt ideala djur inom den standard du dömer på. Låt mig ta ett exempel. Vi dömer ofta allt vi har omkring oss, vilken bil är snyggast på parkeringen, vilken pelargon ser finast ut när jag ska köpa en i handeln eller vilket mönster på sofftyg ska jag välja. Exempler är många på situationer då vi gör bedömningar i vardagen. Ofta väger vi dessa mot våra egna preferenser i färg, form, funktion eller annat. Vad det gäller marsvinsbedömning så har vi först och främst standarden att använda som referensram men också vår tolkning av densamma. Dessa tolkningar tillsammans med vad vi sett av en viss ras utgör så småningom det som vi kallar för idealbild. Den finns mentalt i ditt huvud och det är den bilden du sedan jämför djuren du ska bedöma mot. Det är idealbilden som sammanfattar vår tolkning av både helhet och delar.

En annan mycket viktig del i både förhållningssätt och hur vi uppfattas är att vi ska utgå från det positiva som finns att bedöma hos varje enskild individ. Vi startar alltid med att kommentera de positiva egenskaper som finns under exempelvis pälskvalitet/päls och hud för att sedan komplettera med vad som kan förbättras. På så vis tydliggör vi även för utställarna vad som förväntas och är bra hos den enskilda individen. Det leder till ett lärande för de utställare som finns tillstädes vid bedömningen. Om vi inte fokuserar på vad vi vill se utifrån standarden kan inte heller utställaren få en bild av vad vi förväntar oss när vi kommenterar det mindre bra kvaliteterna och tillkortakommanden inom ramen för bedömningspunkten. Låt mig ta ett exempel. Vi bedömer en dutch vad det gäller pälskvalitet. Vi kommenterar pälsens längd, struktur och känsla i positiva ordalag så långt detta är möjligt. Därefter kommenterar vi de förbättringar vi skulle önska så som exempelvis en jämnare längd eller en högre glans. Vi ska med rasdjur aldrig kommentera trimning då detta inte är något som standarden efterfrågar av djurrättsliga skäl. Inte heller rullning av långhår av samma orsak. Du ska alltid kunna luta dig på standardens beskrivningar när du kommenterar i tal eller skrift.

Som domare behöver du alltid kunna motivera dina bedömningar, klassplaceringar eller finalplaceringar. Detta är lika viktigt för dig själv som för utställaren. Marsvinet ger blanka sjutton i dina motiveringar. När du själv kan motivera dina bedömningar och domslut så kommer du att inge mycket större professionalitet, säkerhet som domare samt inte minst ge uttryck för din kompetens. Här visar sig ditt engagemang, din domarutbildning och din erfarenhet av att döma.

I Sverige använder vi oss alltid av poängbedömning när det är svenska domare som dömer. Detta gäller alla officiella klasser utom ostandardiserade raser och uppfödargrupsbedömning. Då används endast kommentarer. Vi behöver ha en gemensam riktlinje för hur vi använder poängen och hur vi gör avdrag för olika typer av fel. I detta avsnitt får du också exempel på hur du kan använda poängskalan som helhet och hur du kan tänka vid poängsättning av varje del i bedömningskalan. 100 poäng som slutpoäng eller summa utgör en poäng för det perfekta marsvinet i relation till respektive standard. Det innebär att marsvinet bedöms vara av perfekt kvalitet rakt igenom. Detta

SVENSKA MARSVINSFÖRENINGEN

gäller även för delpunkterna, det vill säga att 15 tilldelade poäng av 15 möjliga beskriver att du bedömer djuret vara av perfekt kvalitet på just den specifika delen av bedömningsskalan.

Det är dock sällan som vi delar ut maxpoäng vare sig på delar av bedömningsskalan eller som slutpoäng. Som slutpoäng skulle jag säga aldrig. Vi gör först och främst en bedömning av kvaliteten på den delpunkt som vi bedömer i bedömningsskalan och sedan sätter vi poäng utifrån den bedömning vi gör i relation till standardbeskrivningen. Vi ska göra avdrag utifrån följande modell för att få en så likvärdig och jämn bedömning som möjligt mellan domare.

Avdrag	Sammanfattande kommentar	Exempel 1 25 poäng	Exempel 2 20 poäng	Exempel 3 15 poäng
Inget	Perfekt kvalitet	25 poäng	20 poäng	15 poäng
5%	Utmärkt kvalitet	23,5-24,5 poäng	19-19,5 poäng	14-14,5 poäng
10%	Mycket god kvalitet	22,5-23 poäng	18-18,5 poäng	13-13,5 poäng
15% - 20%	God kvalitet	20 - 22 poäng	16 - 17,5 poäng	11,5 - 12,5 poäng
25% - 30%	Mindre god kvalitet	17-19,5 poäng	14-15,5 poäng	10-11 poäng
≥ 50%	Automatisk diskvalificering	12,5 poäng eller under	10 poäng eller under	7,5 poäng eller under

Poängbedömning är just en bedömning precis som din tolkning av standardens beskrivningar är just en tolkning. Därför måste vi vara en aning flexibla i vårt sätt att använda poängsättning i relation till bedömningsskalan. Däremot är det viktigt att vi har de procentuella avdragen i bakhuvudet när vi poängsätter för att få en bra likvärdighet mellan olika domares bedömningar. En bra likvärdighet mellan olika domares bedömningar gör att förtroendet för domarkåren är högt. Det ökar också utställarens möjlighet till att få en jämnare bedömning mellan olika domare över tid.

I Sverige har vi för rasdjur en certifikatsgräns på 89 poäng. Det innebär att djuret måste ha uppnått 89 poäng eller mer i den individuella bedömningen för att kunna erövra ett certifikat. Hur tilldelningen går till finns beskrivet i vårt regelverk. Det finns dock anledning att kommentera detta något i relation till exempelvis finalbedömningar. Låt oss först och främst konstatera att domaren inte kan låta bli att tilldela ett djur med 89 poäng eller högre ett certifikat/certifikatkvalitet, ej heller kan domaren tilldela certifikat/certifikatkvalitet på summeringspoäng under 89. Inom klassen kan djur aldrig placeras på något annat vis än i fallande ordning utifrån tilldelade slutpoäng. Dvs. det djur som erhållit högst poäng placeras som klassetta och sedan ordnas placeringarna i fallande ordning enligt poäng. Det är endast vid samma slutpoäng som du som domare avgör ordningen på placeringarna. Detta är dock en mycket vanlig situation. Huruvida certifikat eller certifikatkvalitet delas ut på 89 poäng eller högre är en fråga om vårt regelverk för tilldelning av certifikat.

I en finalbedömning på rasdjur förlorar slutpoängen dock värde i relation till andra raser med andra typer av fördelning av poäng och därmed en annan bedömningskala. Exempelvis kan en abessinier med 89 poäng placeras före exempelvis en self med 90 poäng. Detta till följd av att de just har olika mängd bedömningspunkter och därmed är de hundra poängen fördelade på olika sätt. Viktigt att komma ihåg vid finalbedömning är att hela tiden förhålla sig till hur väl det individuella marsvinet motsvarar just sin standard. Dvs du ska ta hänsyn till hur god representant för sin ras de enskilda individerna är som sitter framför dig på BIS-bordet.

SVENSKA MARSVINSFÖRENINGEN

Domarens bedömning av kondition och presentation

Som beskrivet tidigare så sker den mesta bedömningen av rasmarsvin på exteriöra grunder, dvs hur marsvinet ser ut. En ren skönhetsbedömning utifrån standardens givna beskrivningar. Men sedan har vi också bedömningspunkten kondition och presentation som gäller både pet-class och rasdjur. Detta är den enda punkten där det på sätt och vis är ägarens arbete som bedöms.

Här är det viktigt att komma ihåg att det inte är marsvinets fel om denne är i dålig kondition eller om presentationen lämnar övrigt att önska. Däremot kan det finnas exempelvis anatomiska skillnader i kroppsbyggnad som gör att olika marsvin presenterar sig olika. De delar som bedöms under punkten kondition/presentation ligger till stor del ägarens arbete bakom. Alla raser samt pet-class har en beskrivning under punkten som gäller oavsett variant. Djuret ska vara välbyggt, muskulöst, välkött, rent och väl presenterat. Hos pet-classdjuren är beskrivningen en aning annorlunda men likväl krävs detsamma av alla utställda djur.

Det är också i detta sammanhang viktigt att påpeka att vi aldrig ska dubbelbestraffa. Det innebär exempelvis att om vi under punkten kroppsform/kropp och sundhet redan dragit poäng för ett något magert djur så kan vi inte också dra poäng under punkten kondition.

Generellt ska vi utgå ifrån att djuret ska få full poäng här eftersom vi också generellt ska förvänta oss av våra utställare att de gjort allt för att presentera sitt djur i full kondition och i en perfekt presentation. Detta kanske möjligtvis ska frångås när vi har helt nya utställare framför oss och då är det i stället viktigt att vara pedagogisk och kunna förklara på ett bra sätt vad vi förväntar oss till nästa tillfälle eller vad som kanske kan förbättras till en eventuell final.

Det är din uppgift som domare att också understödja presentationen genom att ha kunskap om hur ett djur/ras bäst presenteras.

Domaren och utställaren

Utställaren är mottagaren av din bedömning vid aktuell utställning. Mottagare av både vad som sägs vid domarbordet och mottagare av själva bedömningen. Upptred alltid respektfullt mot både djur och utställare. Det är endast vi själva som bestämmer vad utställaren tar med sig från domarbordet i upplevelse och bemötande. Jag brukar ofta i professionella sammanhang använda uttrycket "Vi är så som andra pratar om oss", med det menar jag att vi får det rykte vi förtjänar, i detta fall som domarkår. Det är vi själva som ansvarar för professionaliteten. Marsvinsvärlden är ganska liten och många känner varandra väl. Detta utgör en än större anledning att alltid agera professionellt för den som kommer ny som utställare eller en besökare är den som ger oss det rykte vi har. Utställaren har betalat för att få sitt marsvin bedömt av dig och ska kunna förvänta sig en väl utförd bedömning som valuta för anmälningsavgiften.

Vid domarbordet har domaren ansvar för att sätta kulturen för professionellt agerande och koncentration. Utställaren bör göras medveten om vad som förväntas i relation till domaren, t.ex. att inte prata om ovidkommande saker och heller inte störa bedömningen på annat vis. Det är domaren som styr samtalet och initierar med frågor om så behövs. Om utställaren har många frågor så kan dessa med fördel tas efter avslutad bedömning eller i en anvisad paus.

Bedömningen vid en utställning har flera syften, det främsta är naturligtvis att bedöma marsvinen utifrån den standard som gäller för respektive variant men det är också en vägledning i aveln samt

SVENSKA MARSVINSFÖRENINGEN

ett tillfälle till lärande för alla parter. Se till att din bedömning är så verbal som möjligt, detta ger dig möjlighet att motivera din bedömning och dina domslut samt att genom att berätta om hur du dömer och kommenterar får utställare och besökare tillfälle att lära sig en mängd saker. För att kunna göra detta på bästa sätt kräver det nästan att det finns en domarsekreterare till hands under hela bedömningen. Denne ska kunna koncentrera sig på att skriva ner bedömningen på bedömningssedeln samt hålla reda på placeringar och skicka bedömningar till sekretariatet. Lärandet sker i relation till alla parter, så även för domaren då vi ofta stöter på nya saker vid alla bedömningar, sådant vi inte sett eller uppmärksammat tidigare. Det är just detta som bygger vår erfarenhet och som vi stärker vår domarkompetens med under åren.

Bedömningar som utförs på ett bra sätt och i relation till standarden blir också vägledande för hur olika raser utvecklas. Det är med standarden som styrmedel som vi över tid kan påverka rasers utveckling både mot hälsa och sundhet men även exteriört. Skapa gärna möjlighet för utställare att ställa frågor men inte under pågående bedömning. Du kan med fördel låta meddela att du gärna tar hand om frågor i en kortare paus, i samband med lunch eller efter avslutad bedömning.

Domaren, kollegiet och arrangör

Som domare har du alltid ett kollegium att förhålla dig till. Det är viktigt att vi visar att det finns en förtroendefull respekt mellan oss domare även om vi ibland kan ha olika åsikter. Dessa får vi diskutera när situationen inte är publik. Vi bygger ett förtroende mellan oss som domare genom att exempelvis rådfråga varandra. Det är en viktig del i ett lärande som vi kanske utnyttjar alltför sällan. Det behöver inte bara vara vid en diskvalificering som vi konsulterar varandra utan det kan vi med fördel göra även vid någon form av osäkerhet i en bedömning eller tolkning av standarden.

Relationen till arrangören är också av största vikt. Ofta inom Sverige är det en lokalavdelning som står som arrangör för utställningen men det kan naturligtvis också vara en utländsk förening som arrangerar utställningen i annat land. Många gånger kan proceduren skilja sig lite åt från arrangör till arrangör och detta är det viktigt att jag som domare kan anpassa mig till. Det är inte jag som arrangerar utställningen utan jag är inbjuden för att genomföra ett uppdrag. Det är arrangören som ansvarar för upplägget, tidsplanering och på vilket sätt utställningen ska genomföras. Har du specifika önskemål så ta det med arrangören i förhand inte under pågående utställning.

Domaren och internationella domaruppdrag

Att då och då döma i andra länder brukar vara en rolig och lärorik del av domaruppdraget. Nästan alla länder runt om i världen har sin egen nationella standard förutom några länder i centrala och södra Europa som använder EE-standard. Detta utgör förstås en utmaning då de allra flesta av oss utbildade i det land där vi bor med den standard som gäller där.

I Sverige bjuder vi ofta in domare från både andra länder i Europa men också från andra världsdelar. I båda fallen ska vi som domare oftast göra bedömningar utifrån den standard som gäller i det landet vi dömer. Många gånger har domaren förberett sig genom att läsa standarden men oavsett hur många olika standarder vi lär oss så sitter mycket av våra idealbilder och referensramar satta utifrån den standard vi kan bäst. Detta gör att vi domare ibland bjuder på bedömningar och domslut som ibland kan uppfattas som överraskande i relation till utställarna.

SVENSKA MARSVINSFÖRENINGEN

En annan del som skiljer sig mellan länder är regelverket kring utställningar och därmed också vilka raser som är godkända, hur klassindelningar görs, hur systemet fungerar m.m. Ansvar för att dessa delar fungerar ligger i första hand på arrangören. Det innebär att denne/dessa samt till exempel domarsekreterare behöver vara väl insatta i bedömningssystemet fungerar i det land som utställningen avhålls.

Detta dokument kommer att revideras utifrån behov och är därför datummärkt. Det kommer att användas inom utbildning av domare i SMF under 2021 för att sedan fungera som en riktlinje för alla våra domare.

Den 1 januari 2023

Jens Lindgren, utbildningsansvarig inom SMF:s domarkommitté

(Denna version är en uppdaterad version av originalet från den 24 oktober 2021. Uppdateringen är relaterad till att regelverket ändrats)